

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEJAWIAJĄCYM ZACHOWANIA AGRESYWNE W PRZEDSZKOLU NR 1 W KRUPSKIM MŁYNIU

XII PROCEDURA

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021r. poz. 1082),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1604),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591),
- „Ustawa Kamilka” – Przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich zawarte w art. 22b i 22c Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Działania podejmowane w sytuacjach wystąpienia zachowań agresywnych muszą mieć charakter kompleksowy. Skuteczność podejmowanych interwencji zależy od tego, czy nauczyciele i rodzice konsekwentnie realizują jednolity system oddziaływań wychowawczych wobec dziecka i sposób reagowania na agresję.

1. CELE PROCEDURY

- Cel ogólny:
 - osiągnięcie celów określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, w szczególności w zakresie budowania u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach oraz w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.
- Cele szczegółowe:
 - eliminowanie agresji jako zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci,
 - usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych,
 - zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych,
 - wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym dziecka przejawiającego zachowania agresywne,
 - ustalenie zasad reagowania na zachowania niepożądane.

2. DEFINICJA AGRESJI

Agresja to każde zamierzone działanie w formie otwartej lub symbolicznej, mające na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty lub bólu.

3. FORMY DZIECIĘCEJ AGRESJI

- **Agresja werbalna** – polega na konfrontacji słownej związanej z wyzwiskami, a także z obwinianiem, skarżeniem, lamentowaniem; są to także: kłótnie, obraźliwe słowa, prowokowanie.
- **Agresja fizyczna** – polega na ataku fizycznym bądź obronie; jej przyczyną często bywa konflikt o zabawkę lub pomysł na zabawę; przejawia się zarówno biciem, szczypaniem, gryzieniem jak i wrywaniem sobie zabawki, popychaniem, rzucaniem i niszczeniem przedmiotów.
- **Agresja pośrednia (cicha)** – występuje wtedy, gdy dziecko wyłącza się z komunikacji, świadomie ignoruje i wyraża przesadnie brak zainteresowania innymi dziećmi; sygnalizuje antypatię i broni się przed kontaktem społecznym; przygotowuje w tajemnicy przykry dowcip.
- **Agresja relacji** – może prowadzić do wykluczenia z grupy pewnych osób, przedstawienia siebie w lepszym świetle oraz narzucania komuś swojej woli.

4. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI WYSTĄPIENIA ZACHOWANIA AGRESYWNEGO U DZIECKA

- Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są wszyscy nauczyciele, pracownicy, specjaliści, pomoce nauczyciela oraz rodzice dzieci.
- Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa i opieki wszystkim dzieciom, a także sobie.
- Nauczyciel w takiej sytuacji prosi o pomoc innego nauczyciela lub pomoc nauczyciela lub innych pracowników przedszkola i ustala, kto będzie sprawował opiekę nad grupą, a kto będzie sprawował nadzór nad dzieckiem wykazującym zachowanie agresywne.
- Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia powodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju dziecka.
- Wobec agresywnego zachowania reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny.
- W sytuacji wystąpienia zachowania agresywnego nauczyciel ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym dzieciom poprzez odizolowanie agresywnego dziecka od grupy.
- Jeśli istnieje taka możliwość nauczyciel wyprowadza agresywne dziecko z sali, jednocześnie zapewniając opiekę pozostałym dzieciom, dając im poczucie bezpieczeństwa.
- W sytuacji braku możliwości odizolowania dziecka agresywnego dopuszcza się wyprowadzenie pozostałych dzieci z sali zajęć pod opieką kadry pedagogicznej, pomocy nauczyciela lub pozostałych pracowników przedszkola.

5. SCHEMAT POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM AGRESYWNYM

- Jeżeli jest taka możliwość wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem przejawiającym zachowanie agresywne mającą na celu opisanie zdarzenia - odwołuje się do kodeksu grupowego w celu ustalenia poprawnego zachowania i stara się ustalić powód wystąpienia zachowania agresywnego u dziecka.
- Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy powstrzymać się od przejawiania w stosunku do niego agresji fizycznej i słownej - nie należy: obrażać dziecka, zawstydzać go ani oceniać – ocenie podlega zachowanie, a nie dziecko.

- Użycie siły fizycznej jako środka przymusu (przytrzymania dziecka) jest ostatecznością w przypadku konieczności powstrzymania dziecka przed zrobieniem krzywdy sobie, innym dzieciom lub nauczycielowi (za zgodą rodzica/opiekuna prawnego).

6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO WYSTĄPIENIU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA U DZIECKA

- Nauczyciel wychowawca zawiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora przedszkola oraz rodziców dziecka.
- Fakt agresywnego zachowania dziecka powinien być odnotowany w formie pisemnej (notatka służbowa w zeszycie kontaktów z rodzicami) oraz zgłoszony bezpośrednio rodzicowi/prawnemu opiekunowi odbierającemu w danym dniu dziecko z przedszkola.
- Nauczyciel podejmujący interwencję, niebędący wychowawcą grupy, do której uczęszcza dziecko, informuje o zdarzeniu wychowawcę, sporządza notatkę ze zdarzenia, którą przekazuje do podpisu rodzicom.
- Jeżeli nastąpił wybuch agresji fizycznej niezwłocznie należy poinformować rodziców o zachowaniu dziecka i prosić o odebranie dziecka z przedszkola.
- Po agresywnym zachowaniu zagrażającym bezpieczeństwu i zdrowiu dziecka, innych dzieci lub nauczyciela odbywa się spotkanie wychowawcy z rodzicem/prawnym opiekunem dziecka, na którym zostaje podpisany kontrakt, który jest rodzajem umowy między przedszkolem, a rodzicem, w którym zawarte są wskazania do realizacji dla rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz opisane metody radzenia sobie z jego agresywnymi zachowaniami.
- Rodzic/prawny opiekun dziecka podpisuje zgodę* na przytrzymywanie dziecka w szale ataku agresji fizycznej.
- Brak takiej zgody jest podstawą do wezwania do przedszkola Karetki Pogotowia Ratunkowego, (w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych).
- W przypadku powtarzających się ataków agresji ze strony dziecka w przedszkolu, nauczyciel wychowawca podejmuje współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i w porozumieniu z rodzicami kieruje dziecko na diagnozę psychologiczno-pedagogiczną (w sytuacji, gdy dziecko nie posiada opinii lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego).
- Jeżeli dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego rodzic zobowiązany jest do kontaktu z psychologiem/psychiatrą/neurologiem lub innym specjalistą opiekującym się dzieckiem i ustalenie powodu agresywnego zachowania oraz skutecznej metody wyciszenia agresji dziecka.
- Rodzic jest zobowiązany do wypełniania zaleceń wynikających z diagnozy poradni psychologiczno-pedagogicznej, konsultacji specjalistycznych, współpracy z przedszkolem oraz regularnego przyjmowania przez dziecko leków (np. uspokajających/wyciszających), jeżeli takie zostały zalecone.
- Jeżeli sytuacje agresywne u dziecka nadal pojawiają się w przedszkolu, dyrektor wraz z nauczycielem wychowawcą przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka, z przebiegu której sporządza się notatkę służbową.
- W przypadku kolejnych zachowań agresywnych dziecka i jednocześnie braku efektywnej współpracy przedszkola z rodzicami, placówka przedszkolna prosi o wsparcie mediatora z Poradni psychologiczno-Pedagogicznej.
- Gdy brak jest efektów działań opisanych powyżej, dyrektor przedszkola kieruje wniosek do Ośrodka Pomocy Społecznej lub Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

SPOSÓB REALIZACJI PROCEDURY

1. Zapoznanie wszystkich nauczycieli, specjalistów i pracowników przedszkola z treścią procedury.
2. Zapoznanie rodziców dziecka z obowiązującą procedurą.
3. Procedura do wglądu u dyrektora w Przedszkolu nr 1 w Krupskim Młynie lub na stronie internetowej przedszkola.
4. Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonywać z własnej inicjatywy dyrektor przedszkola lub na wniosek Rady Pedagogicznej.
5. Procedura obowiązuje z dniem podpisania.

.....
(pieczęć i podpis dyrektora)

Krupski Młyn, dnia.....

Wyrażam zgodę na zastosowanie wobec mojego dziecka

.....
(imię i nazwisko dziecka)

„Procedury postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne”

W Przedszkolu nr 1 w Krupskim Młynie.

1. Polecenie ustne w celu wyciszenia dziecka.
2. Odsunięcie/wyciszenie dziecka w sytuacji problemowej.
3. Poproszenie dziecka, aby chwilę odpoczęło przy stoliku, ewentualnie wyprowadzenie dziecka z sali pod opieką dorosłego i pozostanie poza grupą do momentu wyciszenia się dziecka.
4. Przytrzymanie dziecka za rękę
5. Przytrzymanie dziecka siłą (w uścisku), całkowite zabezpieczenie osób znajdujących się wokół przed kopnięciem czy biciem przez dziecko.

.....
(podpis rodzica. opiekuna prawnego)